

211/22. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

Luxembourg, 2022. december 22.

A Bíróság ítélete a C-61/21. sz. ügyben | Ministre de la Transition Ecologique és Premier ministre
(Levegőszennyezéssel kapcsolatos állami felelősség)

A környezeti levegő minőségére vonatkozó előírásokat megállapító európai irányelvek önmagukban nem keletkeztetnek a magánszemélyek számára olyan jogokat, amelyek megsértése kártérítési követelést alapozhat meg

A magánszemélyek számára mindazonáltal lehetővé kell tenni, hogy – adott esetben a hatáskörrel rendelkező bíróságokhoz fordulva – elérjék, hogy a nemzeti hatóságok elfogadják az ezen irányelvek értelmében megkövetelt intézkedéseket

A párizsi régióban lakóhellyel rendelkező JP úgy véli, hogy a francia állam nem biztosította, hogy a környezeti levegő NO₂ és PM10 szintje ne haladja meg az Unió egész területén egységesen alkalmazandó határértékeket. A Tribunal administratif de Cergy-Pontoise-től (cergy-pontoise-i közigazgatási bíróság) annak a hallgatólagos határozatnak a megsemmisítését kérte, amellyel Val d'Oise megye prefektusa megtagadta a környezetszennyezéssel kapcsolatos egészségügyi problémáinak megoldására irányuló intézkedések meghozatalát. Ezenkívül a francia államtól összesen 21 millió euró összegű kártérítést követel: úgy véli ugyanis, hogy egészségi állapotának 2003-tól kezdődő romlása miatt kár éri, amely egészségkárosodást a párizsi agglomeráció környezeti levegője minőségének romlása okozta. Véleménye szerint e romlás annak tudható be, hogy a francia hatóságok nem teljesítették az uniós jogból eredő kötelezettségeiket.

JP keresetét elutasították, és immár a Cour administrative d'appel de Versailles (versailles-i közigazgatási fellebbviteli bíróság) azt kérdezi a Bíróságtól, hogy a magánszemélyek követelhetik-e – és ha igen, milyen feltételek mellett – az államtól az uniós jogi rendelkezésekben a NO₂ és a PM10 vonatkozásában előírt koncentrációs határértékek túllépéséből eredő egészségkárosodás miatt felmerülő károk megtérítését. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint, amennyiben egy tagállam nem teljesíti az EUMSZ 288. cikk harmadik bekezdéséből eredő azon kötelezettségét, hogy megtegye a valamely irányelvben meghatározott cél eléréséhez szükséges valamennyi intézkedést, az uniós jog e rendelkezésének teljes érvényesülése kártérítéshez való jogot keletkeztet (a C-6/90. és a C-9/90. sz. Francovich és társai ügyben 1991. november 19-én hozott ítélet, 39. pont). Erre a felelősségre a sérelmet elszenvedő magánszemélyek három feltétel teljesülése esetén hivatkozhatnak: i. a megsértett uniós jogi szabály a magánszemélyek számára jogokat keletkeztet; ii. e szabály megsértése kellően súlyos; iii. közvetlen okozati összefüggés áll fenn e jogsértés és az e magánszemélyek által elszenvedett kár között.

A jelen ügyben, ami e feltételek közül az elsőt illeti, a nagytanácsban eljáró Bíróság úgy ítéli meg, hogy **a szóban forgó irányelvekből eredő kötelezettségek¹ célja nem az, hogy a magánszemélyek számára olyan egyéni**

¹ Konkrétan a környezeti levegő minőségéről és a Tisztább levegőt Európának elnevezésű programról szóló 2008/50 irányelv 13. cikkének (1) bekezdéséből és 23. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségekről van szó, amely rendelkezések – a 96/62, az 1999/30, a 80/779 és a 85/203

jogokat keletkeztessenek, amelyek kártérítési követelést alapozhatnak meg valamely tagállammal szemben.

Igaz, hogy a levegőminőséggel kapcsolatos irányelvek egyértelmű és pontos kötelezettségeket írnak elő a tagállamok által biztosítandó eredményre vonatkozóan. E kötelezettségek azonban az emberi egészség és a környezet **egészségének** védelmére irányuló **általános célkitűzés** elérésére irányulnak. Nem **ruháznak kifejezetten jogokat magánszemélyekre**, és nem teszik lehetővé annak megállapítását, hogy a jelen ügyben magánszemélyek vagy magánszemélyek csoportjai számára **hallgatólagosan** olyan egyéni jogokat keletkeztettek, amelyek megsértése lehetővé tenné a tagállam magánszemélyeknek okozott károkért fennálló felelősségének megállapítását.

A Bíróság emlékeztet arra, hogy a magánszemélyek számára mindazonáltal lehetővé kell tenni, hogy – adott esetben a hatáskörrel rendelkező bíróságokhoz fordulva – elérjék, hogy a nemzeti hatóságok **elfogadják** az uniós irányelvek értelmében **megkövetelt intézkedéseket**, például a **levegőminőségi tervet**.

Ez egyébként nem zárja ki, hogy az állam felelősségét **a belső jog alapján** – kevésbé korlátozó feltételek mellett – **meg lehessen állapítani**.

A Bíróság végül megállapítja, hogy a tagállami bíróságok adott esetben **kényszerítő bírságokat tartalmazó végzéseket hozhatnak**, amelyek célja annak biztosítása, hogy az érintett állam tiszteletben tartsa az uniós jogból eredő kötelezettségeit².

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege és összefoglalása](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehoczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Kövesse a híreket!

irányelv hasonló rendelkezéseire hasonlóan – többek között a környezeti levegőben lévő szennyező anyagok szintjére vonatkozó határértékek megállapítását írják elő.

² Lásd például a Conseil d'État (Franciaország) [2021. augusztus 4-i 428409. sz. határozatát](#) és [2022. október 17-i 428409. sz. határozatát](#).